

ภาคผนวก ค
ชุดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียของประชาชนในจังหวัดเพชรบุรี
2. ชุดสื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องขยะและน้ำเสียเพื่อใช้ในการหารูปแบบการถ่ายทอดเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

แบบสอบถาม

เรื่อง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียชุมชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความและเขียนเครื่องหมาย / (ถูก) ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. ที่อยู่.....
เบอร์โทรศัพท์.....
3. เพศ
 1. () ชาย
 2. () หญิง
4. อายุ (โปรดระบุ).....ปี
5. ระดับการศึกษา
 1. () ประถมศึกษา
 2. () มัธยมศึกษา
 3. () ปวช./ปวส./อนุปริญญา/เทียบเท่า
 4. () ปริญญาตรี
 5. () ปริญญาโท
 6. () ปริญญาเอก
 7. () อื่น ๆ โปรดระบุ.....
6. อาชีพโปรดระบุประเภทของกลุ่มอาชีพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้
 1. () กลุ่มเกษตรกรรม
 2. () กลุ่มศาสนา
 3. () กลุ่มพาณิชยกรรม
 4. () กลุ่มท่องเที่ยว
 5. () กลุ่มการศึกษา
 6. () กลุ่มประชาสัมพันธ์
 7. () กลุ่มปกครองท้องถิ่น
 8. () กลุ่มสาธารณสุข
 9. () กลุ่มอุตสาหกรรม
 10. () กลุ่มการวิจัย
7. ประสบการณ์ในการเคยเปิดรับข้อมูลข่าวสารเรื่องขยะและน้ำเสีย
 1. () เคย
 2. () ไม่เคย

ส่วนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / (ถูก) ลงหน้าข้อความที่เป็นจริง หรือในช่องให้ตรงกับคำถาม

1. โดยปกติท่านรับ ข้อมูลข่าวสาร ต่างๆ ไป จากสื่อชนิดใดบ้าง (โปรดระบุความถี่ของกิจกรรมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ ดังต่อไปนี้)

สื่อ	(ทุกวัน)	บ่อยมาก (4-5 ครั้ง/ สัปดาห์)	บ่อย (2-3 ครั้ง/ สัปดาห์)	ปานกลาง (1 ครั้ง/ สัปดาห์)	น้อย (เดือนละ ครั้ง)	น้อยมาก (2 เดือน/ ครั้ง)	ไม่เคยรับ ข่าวสาร
หนังสือพิมพ์	6	5	4	3	2	1	0
วิทยุกระจายเสียง							
โทรทัศน์							
ภาพยนตร์							
อินเทอร์เน็ต							
นิตยสาร							
อื่นๆ โปรดระบุ							

ส่วนที่ 3 ประเภทและชนิดของสื่อที่เหมาะสมต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการทำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ (ถูก) ลงในช่องว่างที่ท่านพิจารณาเห็นว่ามีความถูกต้องเหมาะสม

การทำจัดขยะ

ประเภทสื่อสารมวลชน

การเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการทำจัดขยะ ควรผ่านสื่อสารมวลชนชนิดใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ))

1. () โทรทัศน์
2. () วิทยุกระจายเสียง
3. () หนังสือพิมพ์

ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

การเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการจัดขยะ ควรผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ชนิดใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ))

1. () แผ่นพับ	2. () เอกสาร/คู่มือ
3. () โปสเตอร์	

ประเภทสื่อบุคคล

การเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการจัดขยะ ควรผ่านสื่อบุคคลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ))

1. () ดารา/นักแสดง	2. () นักร้อง
3. () นักข่าว	4. () นักการเมือง
5. () นักวิชาการ	6. () ปราชญ์ชาวบ้าน
7. () ผู้นำชุมชน	8. () ผู้มีชื่อเสียงในท้องถิ่น
9. () ครูอาจารย์	10. () อื่น ๆ โปรดระบุ

ส่วนที่ 5 (ต่อ)**ประเภทสื่อกิจกรรม**

การเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการจัดขยะ ควรผ่านสื่อกิจกรรมชนิดใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ))

1. () การอบรม	2. () การสัมมนา
3. () การประชุม	4. () การบรรยาย
5. () การศึกษาดูงาน	6. () อื่น ๆ โปรดระบุ

การบำบัดน้ำเสีย**ประเภทสื่อสารมวลชน**

การเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสีย ควรผ่านสื่อสารมวลชนชนิดใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ))

1. () โทรทัศน์	2. () วิทยุกระจายเสียง
3. () หนังสือพิมพ์	

ประเภทสิ่งพิมพ์

การเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสีย ควรผ่านสิ่งพิมพ์ชนิดใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ))

1. () แผ่นพับ	2. () เอกสาร/คู่มือ
3. () ไปสเตอร์	

ประเภทส่วนบุคคล

การเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสีย ควรผ่านสื่อบุคคลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ))

1. () ดารา/นักแสดง	2. () นักร้อง
3. () นักข่าว	4. () นักการเมือง
5. () นักวิชาการ	6. () ปราชญ์ชาวบ้าน
7. () ผู้นำชุมชน	8. () ผู้มีชื่อเสียงในท้องถิ่น
9. () ครูอาจารย์	10. () อื่น ๆ โปรดระบุ

ประเภทสื่อกิจกรรม

การเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสียควรผ่านสื่อกิจกรรมชนิดใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. () การอบรม	2. () การสัมมนา
3. () การประชุม	4. () การบรรยาย
5. () การศึกษาดูงาน	6. () อื่น ๆ โปรดระบุ

ส่วนที่ 4 การประเมินค่าความตรงองค์ความรู้เรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

คำชี้แจง อ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / (ถูก) ลงในช่องว่างท้ายข้อความ

ตอนที่ 1 ด้านการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

องค์ประกอบ	เหมาะสม มากที่สุด	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ควร ปรับปรุง
การวิเคราะห์วัตถุประสงค์					
1. ให้ความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะและการบำบัดน้ำเสียชุมชน					
2. เนื้อหามีความต่อเนื่องอ่านเข้าใจได้ง่าย					
3. มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาสีเขียว					
4. สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้เผยแพร่ต่อไปได้					
5. ช่วยกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม					
6. ทำให้เกิดความตระหนักในเรื่องขยะและน้ำเสีย					
ลักษณะเนื้อหาในเรื่องการกำจัดขยะ					
1. นิยามความหมาย					
2. แหล่งที่มาของขยะมูลฝอย					
3. ประเภทของขยะมูลฝอย					
4. ปัจจัยในการก่อให้เกิดขยะมูลฝอย					
5. ผลกระทบต่อตัวเราและสิ่งแวดล้อม					
6. การจัดการขยะมูลฝอย					
7. การกำจัดขยะมูลฝอย					
8. เทคโนโลยีการทำปุ๋ยหมักจากขยะ					

ส่วนที่ 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	เหมาะสม มากที่สุด	เหมาะสม มาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ควร ปรับปรุง
ลักษณะเนื้อหาในเรื่องการบำบัดน้ำเสีย					
1. นิยามความหมาย					
2. แหล่งที่มาของน้ำเสีย					
3. สารต่างๆ ที่ปนอยู่ในน้ำเสีย					
4. การทราบถึงคุณภาพของน้ำเสียทางกายภาพ					
5. ผลกระทบต่อคนและสิ่งแวดล้อม					
6. การตัดการน้ำเสีย					
7. การบำบัดน้ำเสีย					
8. การบำบัดน้ำเสียโดยอาศัยหลักการ ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ					
8.1 ระบบบ่อบำบัดน้ำเสีย					
8.2 ระบบหล้ากรองน้ำเสีย					
8.3 ระบบพีชกรองน้ำเสีย					
8.4 ระบบพื้นที่ชุ่มน้ำเทียม					
การวิเคราะห์โครงสร้างสื่อสิ่งพิมพ์การกำจัดขยะ และบำบัดน้ำเสีย					
1. จำนวนหน้ามีความเหมาะสมกับเนื้อหา					
2. ภาพหน้าปกมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
3. สีของภาพในตัวละครสวยงามน่าสนใจ					
4. ลักษณะของภาพที่ใช้ประกอบเนื้อหามี ความเหมาะสมทำให้เข้าใจเรื่องได้					
5. มีความต่อเนื่องในการจัดลำดับภาพและ เนื้อหา					
6. ขนาดของภาพเหมาะสมกับตัวอักษรที่ใช้					
7. เนื้อหามีความยาวเหมาะสม					
8. เนื้อหามีความต่อเนื่องอ่านเข้าใจได้ง่าย					

ส่วนที่ 5 แบบวัดพฤติกรรมตามระดับทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และความตระหนักในเรื่องการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย)

คำชี้แจง อ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / (ถูก) ลงในช่องว่างท้ายข้อความ

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
ความรู้ความเข้าใจเรื่องขยะ		
1. ขยะที่สามารถนำมาทำเป็นปุ๋ยหมักได้เหมาะสมที่สุด คือ ขยะเปียก เช่น เศษอาหาร เศษเปลือกผลไม้และผัก		
2. กระดาษหนังสือพิมพ์ ขวดพลาสติกน้ำดื่ม จัดเป็นประเภทขยะแห้งที่ไม่สามารถนำกลับมารีไซเคิล		
3. ขยะ หมายถึง เศษของเหลือทิ้งจากการใช้สอยของมนุษย์		
4. ขยะที่ย่อยสลายได้ยาก เช่น พลาสติก โฟม ไม่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้อีก ต้องฝังกลบอย่างเดี๋ยวนั้น		
5. ปัญหาขยะไม่ก่อให้เกิดปัญหาน้ำเสีย		
6. ขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ และไม่สามารถทำเป็นปุ๋ยได้ ควรนำไปเผาในที่กลางแจ้งดีกว่าการนำไปฝังกลบตามวิธีที่เหมาะสมและถูกหลักสุขาภิบาล		
7. การกำจัดขยะที่ย่อยสลายได้ยาก วิธีที่เหมาะสมที่สุดคือ การเผากลางแจ้ง		
8. ดินและน้ำมีส่วนในการช่วยย่อยขยะเปียกและขยะแห้งให้กลายเป็นปุ๋ยหมักได้		
9. ขยะแห้ง มีคุณสมบัติไม่มีกลิ่นเหม็น และย่อยสลายได้ง่าย ส่วนขยะเปียกเป็นขยะที่ย่อยสลายได้ง่ายและมีกลิ่นเหม็น		
10. ฤดูกาล การประกอบอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการเพิ่มปริมาณขยะ		
11. การกำจัดขยะที่ดีที่สุด คือ การเทกองกับพื้นที่ให้ย่อยสลายเอง		
12. ขยะเปียก ประกอบด้วยเศษอาหาร เปลือกผลไม้ ขยะแห้ง ประกอบด้วย ขวดพลาสติก กระดาษ ส่วนขยะอันตราย ประกอบด้วย ขวดยาฆ่าแมลง ระเบิด แบตเตอรี่ ฟอสไฟล์ ถ่านไฟฉาย เป็นต้น		

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
ความรู้ความเข้าใจเรื่องน้ำเสีย		
1. น้ำเสียชุมชนเกิดจากกิจกรรมมนุษย์ในการอุปโภคและบริโภค		
2. การบำบัดน้ำเสียด้วยพืช เช่น กกกลม ฐปฤายี และหญ้า เป็นวิธีการบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีการใช้ธรรมชาติช่วยฟื้นฟูธรรมชาติ		
3. น้ำเสีย คือ น้ำที่ผ่านการใช้แล้วซึ่งเกิดจากการปนเปื้อนทั้งจากสารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ จนไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้		
4. ระบบบำบัดน้ำเสียโดยเลือกใช้พืชในการบำบัดน้ำเสียไม่เหมาะสมน้ำเสียที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมหนัก		
5. น้ำเสียที่ถูกบำบัดในบ่อฝั่่งและบ่อปรับสภาพ สามารถเลี้ยงปลานิล ปลาตะเพียน และปลาชี่สกเทศได้		
6. น้ำทิ้งจากฟาร์มเลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ ต่างถือเป็นน้ำเสียจากการปศุสัตว์/ เกษตรกรรม		
7. สภาพของสี ความขุ่น และอุณหภูมิ เป็นดัชนีชี้วัดสภาพน้ำเสียทางด้านชีวภาพ		
8. การบำบัดน้ำเสียด้วยด้วยระบบบ่อฝั่่ง ไม่สามารถใช้กับพื้นที่ที่มีขนาดเล็กได้		
9. น้ำเสียชุมชน คือ น้ำทิ้งจากชุมชนที่มีแต่สารอนินทรีย์ ซึ่งย่อยสลายได้ยาก		
10.โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่ทำการศึกษาวิจัยด้านการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะ โดยวิธีธรรมชาติช่วยธรรมชาติ		
11. เศษอาหาร เศษพืชผักผลไม้ ที่เหลือทิ้งจากครัวเรือน สามารถทำให้เกิดน้ำเน่าเสียได้		
12. การเกิดมลพิษทางน้ำ ส่วนใหญ่เกิดจากกิจกรรมจากมนุษย์ในการอุปโภคและบริโภค		

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ทัศนคติเรื่องขยะ		
1. การทิ้งขยะลงบนพื้นที่สาธารณะ ทำให้บ้านเมืองสกปรก		
2. การแยกขยะเป็นการช่วยลดปริมาณขยะก่อนนำไปกำจัดได้		
3. การเผาขยะอันตรายกลางแจ้ง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์		
4. การกำจัดขยะเป็นหน้าที่เฉพาะของพนักงานเทศบาลเท่านั้น		
5. ขยะแห้ง เช่น ขวดพลาสติก กระดาษลังเหลือใช้ ไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก		
6. การกำจัดขยะ โดยวิธีการหมักทำเป็นปุ๋ยหมักเป็นวิธีการที่ยุ่งยาก และสลับซับซ้อน และเสียเวลา		
7. ขยะสามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยการถมพื้นที่เพื่อใช้ในการก่อสร้างทดแทนดินได้		
8. การหมักขยะ โดยใช้เทคโนโลยีกล้องคอนกรีตเป็นการทำขยะให้กลายเป็นปุ๋ยหมักโดยไม่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น		
9. การแยกขยะ เป็นขยะแห้ง ขยะเปียก และขยะอันตราย เป็นเรื่องที่ยุ่งยาก เสียเวลา และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์		
10. ถุงกระดาษและถุงพลาสติกที่เหลือใช้จากการใส่ของแล้วสามารถนำกลับมาใช้ได้อีกครั้ง		
11. เราทุกคนต่างมีส่วนในการก่อให้เกิดขยะเป็นจำนวนมาก		
12. ขยะไม่สามารถนำไปผลิตกระแสไฟฟ้าได้		

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ทัศนคติเรื่องน้ำเสีย		
1. น้ำเสียจากชุมชนก่อนปล่อยออกสู่แหล่งน้ำธรรมชาติควรทำการบำบัดก่อน		
2. น้ำเสียสามารถทำให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อโรคและแพร่ระบาดมาสู่มนุษย์ได้		
3. การใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือยไม่ทำให้เกิดน้ำเสียตามมา		
4. การช่วยกันใช้น้ำอย่างประหยัด มีส่วนช่วยทำให้น้ำเสียลดลงได้		
5. การบำบัดน้ำเสียโดยใช้วิธีทางธรรมชาติ เช่น การใช้หญ้ากรอง พื้นที่ชุ่มน้ำเทียม และบ่อต้ง จะช่วยทำให้น้ำเสียกลับมาเป็นน้ำดีได้		
6. น้ำเสียจากอุตสาหกรรมหนัก ไม่จำเป็นต้องทำการบำบัดก่อนปล่อยออกสู่แหล่งน้ำตามธรรมชาติ		
7. โครงการรณรงค์การจัดเก็บกระทงโฟมในวันงานลอยกระทงช่วยทำให้น้ำเน่าเสียในลำน้ำและแม่น้ำลำคลอง		
8. จากคำกล่าวที่ว่า น้ำคือชีวิต ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการควรช่วยกันในการบำบัดน้ำเสีย		
9. ประเทศไทยควรมีกฎหมายลงโทษผู้ที่ปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำลำคลองอย่างหนักและจริงจัง		
10. โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมภาคแม่เปินอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีส่วนในการช่วยแก้ไขปัญหาน้ำเสีย		
11. การที่จะช่วยแก้ไขปัญหาน้ำเสียให้เกิดความยั่งยืนและได้ผลควรทำการบำบัดน้ำเสียขั้นต้นในครัวเรือนก่อนปล่อยออกสู่แหล่งน้ำตามธรรมชาติ		
12. เราสามารถปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำธรรมชาติได้โดยตรง เพราะธรรมชาติสามารถฟื้นฟูตนเองได้		

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ความตระหนักเรื่องขยะ		
1. ขยะเปียก สามารถนำมาทำเป็นปุ๋ยหมักได้ ซึ่งจะทำให้ช่วยลดปัญหาขยะในชุมชนและสังคมได้ในระดับหนึ่ง		
2. หากเราทิ้งขยะลงในถังขยะที่เตรียมไว้ในสถานที่สาธารณะจะช่วยทำให้บ้านเมืองสะอาดขึ้น		
3. การแยกขยะสามารถช่วยลดปริมาณขยะที่ถูกส่งไปกำจัดได้		
4. เด็กชายแดง ทำการแยกประเภทขยะก่อนนำไปทิ้ง โดยนำเศษกระดาษ หนังสือพิมพ์ไปทิ้งในถังสีเหลือง นำเศษอาหารไปทิ้งในถังสีเขียว และนำถ่านไฟฉายไปทิ้งในถังสีแดง		
5. นายหนู ทิ้งกล่องโฟมจากการใส่อาหารลงในคลองชลประทานเพราะคิดว่าจะมีพนักงานเทศบาลมาจัดเก็บไปกำจัดต่อไป		
6. นางสาว ทราบว่าถ่านไฟฉายและกล่องโฟม เป็นขยะอันตรายและย่อยสลายได้ยาก นางจึงมักทำการเผาในที่กลางแจ้งบริเวณพื้นที่ภายในบ้านเพราะคิดว่าสะดวก		
7. ถ้าท่านเห็นขยะริมทางเท้า เช่น ถุงพลาสติก ท่านจะเก็บไปทิ้งในถังรองรับขยะสีเหลือง		
8. ป้าสร้อย มีอาชีพขายข้าวแกงซึ่งป้าจะทำการแยกเศษอาหารก่อนทิ้ง		
9. เราควรนำ เศษอาหาร เศษผัก/ผลไม้ ที่ลงในน้ำเพื่อเป็นอาหารให้ปลา		
10. ในเวลาที่ท่านไปเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติ หรือบริเวณแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติท่านจะนำอาหารใส่ถุงพลาสติกและกล่องโฟมไปด้วยเพราะคิดว่าง่าย และสะดวก		
11. การกำจัดขยะโดยการหมักทำปุ๋ยจากขยะด้วยการใช้กล่องคอนกรีตเป็นวิธีการที่ง่าย ประหยัด และไม่ยุ่งยาก ซึ่งท่านจะนำหลักการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในครัวเรือนและในชุมชนเพื่อช่วยลดปริมาณขยะ		
12. เข็ม ผ้าพันแผล เป็นขยะติดเชื้อต้องกำจัดด้วยการเผาที่อุณหภูมิสูง		

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ความตระหนักเรื่องน้ำเสีย		
1. ในขณะที่ล้างจานเราไม่ควรเปิดน้ำทิ้งไว้ในขณะที่ล้างจานเพราะจะทำให้น้ำไหลไปอย่างสิ้นเปลืองและฟุ่มเฟือย		
2. น้ำทิ้งจากการทำการปศุสัตว์ เป็นน้ำเสียที่มีสารอินทรีย์อยู่เป็นจำนวนมากจึงควรมีการบำบัดก่อนปล่อยออกสู่แหล่งน้ำตามธรรมชาติ		
3. การแก้ไขปัญหาน้ำเสียเป็นหน้าที่ของพนักงานเทศบาลเท่านั้น		
4. เด็กชายนก ทิ้งเศษอาหารลงในแม่น้ำข้างบ้าน โดยก่อนทิ้งเขานำเศษอาหารใส่ถุงพลาสติกแล้วมัดปากถุงจากนั้นจึงโยนลงในแม่น้ำ		
5. น้ำสุดท้ายในการซักผ้า หรือล้างจาน สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ เช่นรดน้ำต้นไม้ เพื่อช่วยในการประหยัดน้ำ		
6. น้ำแต่ละหยดล้วนมีค่า ฉะนั้นเราจึงควรร่วมมือกันประหยัดน้ำไม่ใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย		
7. การสร้างโรงงานผลิตกระดาษรีมแม่ น้ำ จะช่วยลดต้นทุนในการบำบัดน้ำเสีย เพราะแหล่งน้ำจะช่วยเจือจางน้ำเสียให้ลดความเข้มข้นลงได้		
8. การบำบัดน้ำเสียโดยใช้พืชบำบัด เป็นการใช่วิธีการทางธรรมชาติช่วยธรรมชาติในการบำบัดน้ำเสียซึ่งสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในครัวเรือนและชุมชนได้อันจะทำให้ช่วยลดปริมาณน้ำเสียลงได้		
9. ปัญหาน้ำเสียเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในด้านต่าง ๆ เช่น สุขภาพอนามัยต่อมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น		
10. เด็กหญิงอ้อย เก็บขยะริมน้ำข้างบ้านเนื่องจากเห็นว่าขยะเหล่านี้จะทำให้ลำน้ำสกปรกและเน่าเสียได้		
11. ถ้าหากท่านเป็นผู้มีความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสียเป็นอย่างดี ท่านจะแนะนำให้คนในชุมชนมีความรู้เรื่องการบำบัดน้ำเสียขั้นต้นด้วย		
12. ท่านจะทิ้งเศษอาหาร เศษขนมปัง เศษผักผลไม้ให้ปลาที่อยู่ในเขตอภัยทานของวัดกิน เพราะเห็นว่าปลาเหล่านี้จะช่วยทำให้น้ำเสียดีขึ้นได้		